

Vælfærd og skuggasíðan

Seinastu 30 árin er eitt føroyskt vælfærdarsamfelag bygt upp eftir sama leisti sum í hin-um norðurlondum í høvuðsheitum. Sjálvandi kundi altíð vísa á, at danir høvdu hetta og sviar høvdu hatta, men vit høvdu einki at bjóða fólki á hesum ella hasum økjum.

Men fyrirteytnirnar fyri alsamt at byggja hetta samfelagið út, eru ikki til staðar í lötuni. Tvørturímóti. Vit hopa eftir hæli og okkurt klipi hava vit verið noydd at taka úr hesum trygdargarði. Tó kunnu vit ikki siga, sum onkur ger í ábyrgdarleysari andstöðu, at vælfærdarsamfelagið er bumbað aftur í sekstíárin.

Hóast eina álvarsama kreppu hava vit sum heild eitt vælvirandi heilsuverk, almannaverk og skúlaverk, sum eru stuðlar undir vælfærdarsamfelagnum. Hetta høvdu vit jú ikki í fimtiárnum, tá javnaðarflokkurin slóðaði fyri nýskipanum á hesum

økjum.

Harafturat hava vit allar tær vanligu tænastuveitingarnar – kanska eitt sindur skerdar. Men tað góðtaka tey flestu helst, tá tey ásanna, at samfelagsúrtøk-an er minkað munandi. Veruleikin er, at ráfiskanøgdin er nærum farin niður í helvt síðani miðskeiðis í áttatiárnum – úr 130.000 tonsum niður í eini 65.000 tons.

Sjálvandi kunnu vit tottast um, hví vit fóru so við okkara tilfeingi og argast inn á, at vit ovfiskaðu stovnar og ikki gjørdur nóg mikið við okkara dýrabaru vøru. Men tað einasta, vit kunnu gera í dag, er at læra av teimum mistøkum, tá vórðu gjørd.

Hetta mugu vit bara góðtaka, men tað eru eisini veruleikar í dag, sum vit ikki kunnu góðtaka, um okkara sosiala medvit ikki er farið heilt fyri bakka.

Vit hava eina og forsorgarskipan, sum veitir arbeiðsleysum eina ávísu peningangd um mánaðin, men henda peningangd er ikki nóg mikið til at ein familja kann lívbjarga sær. Og

henda peningangd er nógv minni, enn tann peningaupphædd, sum figgarstovnarir hava sett upp, um hvussu nóg ein familja má hava, um hann skal klára tað mest neyðuga at halda svongd frá durum. Men ikki pantifutunum.

Somuleiðis hava vit ikki nakra trygdarskipan, tá fólk verða sett á dyr í hesum tíðum. Nú kann kanska onkur mótmæla og siga, at fólk verða ikki sett á dyr. Men tað hendir í hesum tíðum. Men tibetur eru tað onnur, sum kunnu veita eina hjálpanð hond, ti er orðtakið, »har tað er hjartarúmd, er eisini húsarúmd« ikki gloymt.

En politikari, sum tíverri tók seg úr politikki alt ov tíðliga, var onkuntíð vanur at taka tey fram, sum liva á lívsins skuggasíðu. Somuleiðis mælti hesin politikarin til, at vit settu eitt hungursmark í Føroyum. Og tað áttu vit avgjørt at sett.

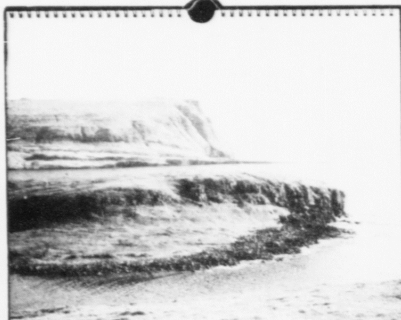
Tað eru nøkur, sum liva á lívsins skuggasíðu. Áður komu tey í útlondum á fátaakraheim ella endaðu sum landastrok. Hvat gera vit við hesi? Hevur samfelagið

samvitsku til, at tey skulu reka fyri vág og vind?

Í eini samrøðu í blaðnum í gjár sigur leiðarin á Blákrössheiminum, at Blákrössur fleiri ferðir hevur víst á, at tørvur er á einum herbergi í Havnini. Somuleiðis verður sagt, at tað eru mong, sum ongastaðni hava at fara.

Í fjør fingi vit einkarsøluna. Av tí stóra avgjaldinum og vinninginum skal ein partur brúkast til upplýsing. Í nógvum førum dugir upplýsing ikki og annað skal til. Seinni er vinningurin á øli, víni og rúsdrekka øktur so nógv, at kostnaðurin er fleiri ferðir hægri enn t.d. í Danmørkini. Men kundi ikki ein størri partur av hesum okursavgjaldi og vinningi farið til at bøta um avleiðingar-nar av m.a. hesum, so vit kundu fingið eitt herberg, sum leiðarin á Blákrössheiminum vísir á. Ti skulu vit framhaldandi siga, at vit hava eitt vælfærdarsamfelag, so mugu hesi lýtini fáast burtur.

Jólagávan ið fløvar – ikki minst vinir og kenningar uttanlands

SEPTEMBER						
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

FØROYA MYNDAKALENDARI 1994

FØROYA MYNDAKALENDAR 1994
fæst um alt landið
fyri einans **78,-**

Sverre Midjord, tingmaður:

Skærjing av inntøku trygd fiskimanna neyvan eitt danskt krav

-Tað er eingin, sum fær meg at trúgva, at danska stjórnin av sínum eintingum hevur drigið inntøku trygd fiskimanna fram sum ein gísli, fyri at fremja lántøku til føroyska samfelagið. Henda treytin má tí takast upp aftur við dansku stjórnina og broytast skivar Sverre Midjord í greinini

Aftur er tann føroyski skattaborgarin skuldsettur fyri milliardir og tað, sum fylgir í kjalarvörinum av hesari skuldarbinding, tað er ikki tespuligt.

Í sjálvum sáttmálanum,

sum skuldi samtykkjast í løttinginum vóru treytir, sum ikki kundi livast við. Ein av teimum mest álvars-ligu var hon, at vit treyta-leyst skuldu fylgja tí ætlan, sum var framløgd í tí nú

kenda sjúkráðstílmælin-um. Hetta bleiv steðgað og nú er sáttmálin góðkendur av fólkatíngingum, so her hava vit vunnið á trupul-leikum, sum stóðu fram, tá sagt varð, at vit utan nakað

Sverre Midjord, tingmaður

skuldu fylgja einum til-mæli, ið gekk beint ímóti tí, sum ætlanin var við tí kann-ing, ið av landsstýrismann-inum varð sett í verk.

Tað ískoyti, sum av figg-arnevndini bleiv sett fram, er sostatt góðkent. Men trupulleikarnir eru ikki av við hesum. Tað er kravið um inntøku trygd fiski-

Framhald á síðu 17